

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN
RUIMTELIJKE ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 05 september 2003 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 3 maart 2005 ,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Wegens de historische, de historische in casu architectuurhistorische en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

Portierswoning, winning, infirmerie, conventhuizen, woningen, kerk, kerkplein en stratenpatroon, gelegen te

Sint-Truiden (Sint-Truiden), Begijnhof 10, 19, 20, 23, 29, 30, 41, 42, 47, 48, 49, 5, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 6, 60, 61, 62, 63, 64, 7;

bekend ten kadaster:

Sint-Truiden, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 393G, 393H, 397K, 397M, 397S, 397T, 397V, 397W, 398C, 401A, 402B, 404E, 406A, 407A, 410A, 411C, 414B, 415B, 417B, 421C, 423B, 424B, 427B, 434C, 434D, 441F, 441K, 441L, 442A, 450D, 451F, 451H, 460D, 462E, 463C, 464B, 464C, 465G, 472B, 475B, 476B, 479B, 480A, 483B, 484C, 491K.

2° Wegens de historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

muurrestanten aan de zuidoostelijke en noordoostelijke zijde van het begijnhofterrein, gelegen te

Sint-Truiden (Sint-Truiden), Begijnhof ;

bekend ten kadaster:

Sint-Truiden, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) POELSTRAAT.

3° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als stadsgezicht:

Franje van het begijnhof, gelegen Begijnhof, Speelhoflaan en Schurhoven, gelegen te Sint-Truiden (Sint-Truiden), Begijnhof ; Poelstraat ; Schurhoven ; Speelhoflaan ;

bekend ten kadaster:

Sint-Truiden, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 392H, 392M, 392P, 392R, 392S, 394L, 394M, 395/10A, 395/11A, 395/12, 395/2A, 395/3B, 395/4B, 395/5A, 395/6C, 395/7B, 395/8A, 395/9A, 414B(DEEL), 420F, 420G, 428B, 429B, 430D, 431A, 432E, 438M, 438N, 438P, 440K, 440L, 440N, 440P, 443G, 443K, 448R, 448S, 448T, 454D, 455C, 456D, 458F, 458G, 459D, 467A, 467B, 468A, 468B, 469A, 469D, 492L, 492M, 494L, 494M, 495L, 495R, 495S, 497G, 498G, 499C, 499D, 500, 680A, 680B, 680C, 680D, 680G, 682A2, 682B2, 682C2, 682E2, 682H2, 682K2, 682L2, 682Z, 683B, 686D, 686E.

4° Wegens de sociaal-culturele waarde:

- als stadsgezicht:

landbouwterrein tussen het begijnhof en de dreef naar het Speelhof, gelegen Speelhoflaan, gelegen te

Sint-Truiden (Sint-Truiden), Speelhoflaan ;

bekend ten kadaster:

Sint-Truiden, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 353D, 353E, 353F, 355A, 355C, 355D, 356B, 356C, 356D, 356E, 356F, 356G, 356H, 357C, 358C, 358D.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van portierswoning, winning, infirmerie, conventhuizen, woningen, kerk, kerkplein en stratenpatroon van het begijnhof:

Het begijnhof is een stichting van 1265, onder impuls van abt Willem van Rijkel, op een terrein van de abdij van St.-Truiden, buiten de stadsmuren gelegen, nabij het gehucht Schurhoven. De manier waarop de begijnen het terrein structureerden is tot op heden

bepalend gebleven voor het uitzicht ervan. De voornaamste bebouwing van het begijnhof in sensu strictu is geconcentreerd op de zuidelijke hoek van het terrein, en grenst enkel ter hoogte van de hoek Schurhoven-Speelhoflaan aan de buitenwereld. Het oorspronkelijke straatbegijnhof wordt afgebeeld op een plan van 1694, de Ferrariskaart bevestigt in grote lijnen de aanleg, maar op het voorprimitieve kadasterplan van 1825 verschijnt een afgekalvde constellatie, met een onbebouwd kerkplein, inaar daarrond toch bebouwing langsheen een patroon van straatjes. De gebouwen die worden weergegeven blijken alle te dateren van vóór de Franse Revolutie. De situatie van 1825, straatjes, plein en bebouwing, bleef tot op heden bewaard, in kern gedeeltelijk aangetast en aangevuld met nieuwbouw.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van portierswoning, winning, infirmerie, conventhuizen, woningen, kerk, kerkplein en stratenpatroon van het begijnhof:

Van de gebouwen die de begijnen lieten oprichten bleef het kerkgebouw bewaard, een 12de-eeuwse constructie, representatieve en/of functionele gebouwen als de portierswoning, de winning, de infirmerie, het torenhuis, alsook verschillende begijnenhuizen, waarvan er enkele als convent kunnen worden bestempeld. De panden zijn veelal in baksteen opgetrokken, soms met vakwerksporen, en vertonen 17de- tot 18de-eeuwse karakteristieken. De eigenlijke begijnenhuizen vertonen een uniforme structuur, zowel extern als intern, en zijn sober afgewerkt. Naast de grotere dubbelhuizen bleven ook een aantal enkelhuizen bewaard, langsheen het poortstraatje en in de noordelijke hoek van het hof, als restant van een groter bestand dat grotendeels al dan niet illegaal werd gesloopt.

Wetenschappelijke waarde van portierswoning, winning, infirmerie, conventhuizen, woningen, kerk, kerkplein en stratenpatroon van het begijnhof:

Het kerkplein heeft nog een zeker archeologisch potentieel als locatie van een tegenwoordig verdwenen bouwblok.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van de ommuring van het begijnhof:

De gedeeltelijk van steunberen voorziene, bakstenen muur die het begijnhof nog steeds langsheen de noordwestelijke en noordoostelijke zijde afboordt, is een volwaardig onderdeel van het historische site en draagt in een belangrijke mate bij tot de uitdrukking van de identiteit en functionaliteit ervan; de constructie onderstreept als de samenhang tussen de historische bebouwing en nutsterreinen intra muros, geeft een idee van de aloude proporties van het terrein alsook van de oorspronkelijke beslotenheid van het terrein. De muur is bovendien van een belangrijke beeldbepalende waarde.

Sociaal-culturele waarde van de ommuring van het begijnhof:

De muurconstructie onderstreept de samenhang tussen de historische bebouwing en nutsterreinen intra muros, geeft een idee van de aloude proporties van het terrein alsook de oorspronkelijke beslotenheid van het terrein. De muur heeft bovendien een belangrijke beeldbepalende waarde

Historische waarde franje van het begijnhof, inclusief de voormalige poel tussen het begijnhof en de voormalige pastorie van het begijnhof:

De bebouwde zone van het begijnhof wordt intra muros vanouds afgeboord met onbebouwd terrein, dat bewaard bleef aan de zijde van de Speelhoflaan, langsheen de Cicindriabeek en voor een deel tussen de Cicindriabeek en Schurhoven. Deze terreinen fungeerden als tuin, bleekweide en boomgaard. Het onbebouwde terrein hoorde functioneel bij het hof en vervulde een bufferende rol, die de beslotenheid van de gemeenschap accentueerde.

De toevoeging van bebouwing intra muros bleef doorheen de 19de en eerste helft van de 20ste eeuw enigszins beperkt tot het opvullen van hiaten met enkele kleine arbeidershuisjes, die onder verbouwde vorm bewaard bleven.

De pastorie van het begijnhof, extra muros gelegen, was duidelijk op de ingang van het hof geaxeerd; een poel, die tot het begin van de 20ste eeuw grotendeels onbebouwd bleef, vormde een fysieke, maar visueel subtiele grens tussen de twee sites, die functioneel op elkaar waren afgestemd. Het perceel van de poel is ondertussen volgebouwd, maar het omgevende stratenpatroon bleef ongewijzigd.

Sociaal-culturele waarde van de franje van het begijnhof, inclusief de voormalige poel tussen begijnhof en pastorie:

Het bufferend potentieel van de bewaarde onbebouwde zone blijft een belangrijke troef in een omgeving die enigszins door storende nieuwbouw is aangetast. Het terrein langsheen de Cicindriabeek heeft bovendien zekere esthetische karakteristieken en biedt weergaloze uitzichten over de skyline van het begijnhof.

De in de tweede helft van de 20ste eeuw intra muros toegevoegde huizenrijen en individuele panden (waaronder het bejaardentehuis), de vrijstaande villa aan Schurhoven, rechts naast de infirmerie, alsook de in de 19de en 20ste eeuw opgetrokken en/of sterk verbouwde huizenrijen aan Schurhoven (waaronder enerzijds de huizenrij tussen het bejaardentehuis en de geciteerde villa, anderzijds de bebouwing op de poel tussen het begijnhof en de voormalige pastorie) werden in de bescherming besloten omwille van hun historisch belangrijke locatie, binnen de afbakening van de historische site van het begijnhof.

Sociaal-culturele waarde van het landbouwterrein tussen het begijnhof en de dreef naar het Speelhof:

Het landbouwterrein tussen het begijnhof en de dreef naar het Speelhof is historisch onbebouwd, omvat een oud voetpad langsheen de begijnhofmuur en de Cicindriabeek richting Melveren. Vanaf het terrein worden schitterende uitzichten geboden op het begijnhof, het Speelhof, de skyline van St.-Truiden en Melveren. Afgezien van zekere intrinsieke esthetische kwaliteiten heeft het terrein dus een uitgesproken beeldbepalende waarde.

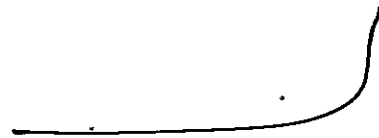
Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

12 MEI 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke that curves upwards and ends in a vertical stroke.

Dirk VAN MECHELEN